

**KRAJSKÁ HYGIENICKÁ STANICE
JIHOMORAVSKÉHO KRAJE SE SÍDLEM V BRNĚ
JEŘÁBKOVA 4, 602 00 BRNO**

Tel. 545 113 091

E-mail: sekretariat@khsbrno.cz

ID jaaai36

Číslo Jednací: KHSJM 08066/2016/BM/PRAV

V Brně dne 19. února 2016

Spisová značka: S-KHSJM 15790/2015

Vyřizuje: Ing. Jaroslava Švarcová

Doporučeně- dodejkou

Ministerstvo životního prostředí

Vršovická 1442/65

100 10 PRAHA 10 - VRŠOVICE

Těžba a úprava štěrkopísku v Uherském Ostrohu 2

- *oznamovatel František Jampílek, Na Pruhu 335, 250 89 Lázně Toušeň, IČO 49495950*

Krajská hygienická stanice Jihomoravského kraje se sídlem v Brně (dále také „KHS JmK“) tímto jako orgán ochrany veřejného zdraví příslušný k hodnocení a řízení zdravotních rizik ve smyslu ustanovení § 82 odst. 2 písm. t) zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále také „zákon č. 258/2000 Sb.“), ve spojení s ustanovením § 82 odst. 2 písm. i) a § 77 zákona č. 258/2000 Sb., v souladu s § 136 odst. 4 in fine, § 156 odst. 2 a § 158 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, s ohledem na princip předběžné opatrnosti a obezřetnosti a v návaznosti na fakta vyplývající z „Odborného vyjádření k hydrogeologické dokumentaci v procesu EIA, k souvisejícím a dalším podkladům ve věci záměru Uherský Ostroh – těžba štěrkopísku“ zpracovaného RNDr. Josefem V. Datlem, Ph.D. v říjnu 2015 (veřejně dostupné na internetovém odkaze http://www.vak-hod.cz/?page_id=3685, dále také „odborné vyjádření“),

I.

podává opakovaný podnět k zahájení přezkumného řízení

ve věci stanoviska Ministerstva životního prostředí České republiky (dále také „MŽP“) ze dne 9. 3. 2015, č. j. 12289/ENV/15, k posouzení vlivů provedení záměru Těžba a úprava štěrkopísku v Uherském Ostrohu 2, oznamovatel František Jampílek, Na Pruhu 335, 250 89 Lázně Toušeň, na životní prostředí podle § 10 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů (dále také „stanovisko MŽP“ a „zákon č. 100/2001 Sb.“),

II.

podává podnět k zahájení přezkumného řízení

ve věci závazného stanoviska MŽP ze dne 26. 10. 2015, č. j. 24489/ENV/15, k ověření souladu stanoviska k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí vydaného dle § 10 odst. 1 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů dne 9. 3. 2015 pod č. j. 12289/ENV/15 s požadavky právních předpisů, které zapracovávají směrnici Evropského parlamentu a Rady 2001/92/EU ze dne 13. prosince 2001 o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí podle článku II bodu 1. přechodných ustanovení zákona č. 39/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 100/2001 Sb. (dále také „závazné stanovisko“ a „směrnice EIA“).

III.

v návaznosti na 1) PODNĚT K PŘEZKOUMÁNÍ stanoviska k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, v platném znění, a na 2) PODNĚT K PŘEZKOUMÁNÍ závazného stanoviska k ověření souladu stanoviska k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, společnosti Vodovody a kanalizace Hodonín, a. s. se sídlem Purkyňova 2, č. p. 2933, 695 11 Hodonín, IČO 49454544, (dále také „podněty provozovatele“)

vyjadřuje předpoklad,

že tyto podněty provozovatele k přezkoumání stanoviska MŽP a závazného stanoviska MŽP budou ze strany Ministerstva životního prostředí České republiky jako ústředního správního úřadu

akceptovány,

neboť logika věci predikuje důvodný předpoklad, že podněty provozovatele jímajícího území vychází ze znalosti místních podmínek a provozních parametrů, a že provozovatelem zohledněná přípustná míra potenciálního rizika ohrožení vodních zdrojů respektuje hledisko předběžné opatření, a to s odkazem na ustanovení § 1 odst. 2 zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů, dle něhož se vodovody pro veřejnou potřebu zřizují a provozují ve veřejném zájmu s přihlédnutím k ustanovení § 5 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, který stanoví povinnost každého, kdo nakládá s povrchovými nebo podzemními vodami, dbát o jejich ochranu a zabezpečovat jejich hospodárné a účelné užívání podle podmínek vodního zákona a dále dbát o to, aby nedocházelo k znehodnocování jejich energetického potenciálu a k porušování jiných veřejných zájmů chráněných zvláštními právními předpisy (tj. i zákonem č. 258/2000 Sb.).

KHS JmK konstatuje, že fakta vyplývající z „Odborného vyjádření k hydrogeologické dokumentaci v procesu EIA, k souvisejícím a dalším podkladům ve věci záměru Uherský Ostroh – těžba šterkopísku“ by měla být ze strany MŽP jako ústředního správního úřadu považována z hlediska předběžné opatření za zcela zásadní a hodné zřetele.

Vzhledem k závěrům výše citovaného odborného vyjádření KHS JmK očekává, že bude přehodnoceno vyjádření MŽP ze dne 9. října 2015, č. j. 27742/ENV/15, a ministra životního prostředí ze dne 19. října 2015, č. j. 52185/ENV/15, k prvnímu podnětu KHS JmK k zahájení přezkumného řízení podanému ve věci stanoviska MŽP ze dne 9. 3. 2015, který byl MŽP doručen dne 20. 4. 2015 pod číslem jednací KHSJM 15790/2015/BM/PRAV, spisová značka S-KHSJM 15790/2015 (dále také „první podnět k přezkumu“).

Současně KHS JmK upozorňuje, že první podnět k přezkumu byl podán KHS JmK jako orgánem ochrany veřejného zdraví příslušným k hodnocení a řízení zdravotních rizik ve smyslu ustanovení § 82 odst. 2 písm. t) zákona č. 258/2000 Sb.

I přesto se však MŽP v rámci projednávání prvního podnětu k přezkumu otázkou ochrany v oblastech veřejného zdraví

nezařadilo

a ve svém vyjádření pouze konstatovalo, že „neshledalo věcný ani procesní důvod pro zahájení přezkumného řízení v této věci se závěrem, že u stanoviska Uherský Ostroh nebyly zjištěny důvodné pochyby o jeho souladu s evropskými, resp. národními právními předpisy v oblasti ochrany vod.“

V daném KHS JmK odkazuje, a to v celém rozsahu, na své vyjádření k posudku o vlivech záměru na životní prostředí zpracovanému Ing. Danielem Bubákem, Ph.D. v březnu 2014, ze dne 28. 4. 2014,

číslo jednací KHSJM 14105/2014/HO/HOK, se zvláštním zřetelem pak na část výrokové části uvedené jako

- K hodnocení vlivů na veřejné zdraví;
- Zásada obezřetnosti;
- Strategický význam vodních zdrojů Bzenec – komplex, udržitelný rozvoj;
- Situování záměru v ochranném pásmu vodních zdrojů a v chráněné oblasti přirozené akumulace vod Kvartér řeky Moravy a následné vodohospodářské využití vodní plochy.

V návaznosti na závazné stanovisko vydané MŽP dne 26. 10. 2015 KHS JmK zcela důrazně

u p o z o r ň u j e,

- na bod 2 Směrnice EIA, v němž je mj. konstatováno, že podle článku 191 Smlouvy o fungování Evropské unie je politika Unie v oblasti životního prostředí založena na zásadách obezřetnosti a prevence;
- na bod 7 Směrnice EIA, dle něhož by mj. posuzování mělo být prováděno na základě přiměřených informací poskytnutých oznamovatelem, které mohou být doplněny orgány a veřejností, kterých se uvažovaný záměr může týkat;
- na bod 14 Směrnice EIA, dle něhož by vlivy záměru na životní prostředí měly být posuzovány, aby bylo zohledněno úsilí chránit zdraví lidí, přispět ke zlepšení kvality života zlepšením životního prostředí, zajistit udržení druhové rozmanitosti a reprodukční schopnosti ekosystému jako základního zdroje života;
- na bod 19 Směrnice EIA, dle něhož je jedním z cílů Aarhuské úmluvy zaručit práva veřejnosti na účast při rozhodování o záležitostech životního prostředí, a přispět tak k ochraně práva na život v prostředí přiměřeném zdraví a blahu člověka.

Výše uvedené upozornění je nezbytné v návaznosti na odborné vyjádření vyhodnotit a přijmout jako relevantní v návaznosti na provedené „Hodnocení vlivů na veřejné zdraví, aktualizace 2013“, které v rámci procesu- posuzování záměru *Těžba a úprava štěrkopísku v Uherském Ostrohu 2*, oznamovatel František Jampílek, Na Pruhu 335, 250 89 Lázně Toušeň, dle zákona č. 100/2001 Sb. zpracoval MUDr. Bohumil Havel, Větrná 9, 568 02 Svitavy, soudní znalec v oboru zdravotnictví, odvětví hygiena se specializací hygiena životního prostředí, hodnocení zdravotních rizik (jmenován Krajským soudem v Hradci Králové dne 5. 11. 2002 pod č. j. Spr. 2706/2002), držitel osvědčení o autorizaci k hodnocení zdravotních rizik v expozičních setech expozice chemickým látkám v prostředí a expozice hluku vydaných Státním zdravotním ústavem Praha pod č. 008/04, držitel osvědčení odborné způsobilosti pro oblast posuzování vlivů na veřejné zdraví vydaného MZ ČR pod pořadovým číslem 2/2009 (dále také „Hodnocení vlivů na veřejné zdraví, aktualizace 2013“ a „zpracovatel“).

V dané věci je zcela zásadní a neopomenutelný fakt uvedený v kapitole VI. *Analýza nejistot* hodnocení vlivů na veřejné zdraví, v níž zpracovatel hodnocení vlivů na veřejné zdraví pod bodem 4 uvádí (dále uvedena doslovná citace)

- *Pokud jde o hodnocení zdravotních rizik potenciálních vlivů na zásobování pitnou vodou, existující podklady neobsahují konkrétní údaje o koncentraci jednotlivých potenciálně škodlivých látek, na základě kterých by bylo možné provést hodnocení zdravotního rizika z hlediska vývoje zásobování pitnou vodou v dané lokalitě. Byly proto spíše vysloveny obecné zásady a otázky, které by měly být vzaty do úvahy při rozhodování o daném záměru.*

S odkazem na výše uvedené KHS JmK jako orgán ochrany veřejného zdraví věcně příslušný k hodnocení a řízení zdravotních rizik ve smyslu ustanovení § 82 odst. 2 písm. t) zákona č. 258/2000 Sb. opakovaně konstatuje, že nemožnost provedení hodnocení zdravotních rizik neznamena, že předmětné potenciální riziko neexistuje, ale naopak, že závažnost a rozsah rizika nelze objektivně vyhodnotit resp. není možno posoudit, zda reálně může dojít k ohrožení veřejného zdraví, což je dle ustanovení § 2 odst. 2 zákona č. 258/2000 Sb. stav, při kterém jsou obyvatelstvo nebo jeho skupiny vystaveny nebezpečí, z něhož míra zátěže rizikovými faktory mj. přírodních a životních podmínek překračuje obecně přijatelnou úroveň a představuje významné riziko poškození zdraví.

Pokud nelze potenciální zdravotní rizika objektivně vyhodnotit na základě konkrétních expozičních údajů (podmíněných kvalitativními a kvantitativními parametry), nelze dovodit ani úroveň potenciálních rizik a ve svém důsledku nelze definovat opatření směřující k řízení zdravotních rizik pro naplnění ustanovení § 2 odst. 3 a § 82 odst. 2 písm. t) zákona č. 258/2000 Sb., ve znění platném do 30. 11. 2015.

Poznámka:

dle novelizace zákona č. 258/2000 Sb. provedené zákonem č. 267/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, s účinností od 1. 12. 2015, se jedná o naplnění ustanovení § 2 odst. 4 zákona č. 258/2000 Sb.).

V kontextu výše uvedeného je dále nutno adekvátně, a to z hlediska opakovaně zdůrazňovaného principu předběžné opatrnosti a obezřetnosti, vyhodnotit zásadní konstatování v kapitole V. Zdravotní riziko potenciálních vlivů na zásobování pitnou vodou hodnocení vlivů na veřejné zdraví, a to „U rizika negativního ovlivnění významného zdroje pitné vody je ovšem otázkou, jaké riziko je možné považovat za přijatelné“.

Pro úplnost KHS JmK opětovně s odkazem na aktuálně doručené „Odborné vyjádření k hydrogeologické dokumentaci v procesu EIA, k souvisejícím a dalším podkladům ve věci záměru Uherský Ostroh – těžba štěrkopísku“ uvádí vybrané části kapitoly V. Zdravotní riziko potenciálních vlivů na zásobování pitnou vodou hodnocení vlivů na veřejné zdraví deklarující veřejný zájem v oblasti bezpečného zásobování zdravotně nezávadnou pitnou vodou, a to

- Ani doplněná hydrogeologická studie společnost AQUATEST a.s. Praha neobsahuje konkrétní údaje (koncentrace potenciálně škodlivých látek v pitné vodě a jejich případné změny), pro které by bylo možné pro obyvatele oblastí, zásobované pitnou vodou z jímacího území Bzenec – komplex, provést klasické hodnocení zdravotního rizika. Je proto možné pouze danou situaci komentovat z obecného hlediska zdravotního významu zásobování pitnou vodou a priority, která by měla být při rozhodování o daném záměru respektována.
- V prvé řadě je třeba při hodnocení přijatelnosti hodnocených rizik zohlednit praktickou nenahraditelnost zdroje kvalitní podzemní vody kapacity, kterou má jímací území Bzenec - komplex. Eventuelní náhrada by byla nejspíše možná využitím upravené povrchové vody. Ta je i při splnění současných kvalitativních ukazatelů ve srovnání s vodou z podzemních zdrojů z hlediska příznivých dopadů na zdraví obyvatel nevýhodnější.
- Kvalitní podzemní zdroje pitné vody jsou bezpečnější z hlediska mikrobiologické kontaminace vody a tím i rizika přenosu infekčních onemocnění. U upravované povrchové vody s nutností intenzivního zdravotního zabezpečení bývá nevyhnutelným zdravotním rizikem vyšší přítomnost známých i dosud nepříliš prozkoumaných vedlejších produktů dezinfekce vody. Nepřímým negativním vlivem mohou být i horší chuťové vlastnosti takto upravené a dezinfikované pitné vody, vedoucí k vyššímu využívání jiných nápojů (slazených balených vod, alkoholických nápojů) a s tím souvisejících zdravotních důsledků.
- Z obecného kvalitativního hlediska, vztahujícího se k lidskému zdraví, proto mají před povrchovými zdroji pitné vody přednost zdroje podzemní vody, procházející přirozeným procesem degradace organických látek a obohacení prospěšnými minerálními látkami v hominovém podloží.
- I případné přechodné období při havarijním odstavení jímacího území s náhradním zásobováním a využíváním stávajících individuálních zdrojů vody by nesporně představovalo zvýšené zdravotní riziko pro obyvatele zejména z epidemiologického hlediska.

OTISK ÚŘEDNÍHO RAZÍTKA

MUDr. Jan Mareček, v. r.
ředitel

Krajské hygienické stanice
Jihomoravského kraje se sídlem v Brně

Příloha

- „Odborné vyjádření k hydrogeologické dokumentaci v procesu EIA, k souvisejícím a dalším podkladům ve věci záměru Uherský Ostroh – těžba štěrkopísku“ zpracované RNDr. Josefem V. Datlem, Ph.D. v říjnu 2015

Rozdělovník

- Ministerstvo životního prostředí, Vršovická 65, 100 10 Praha 10 – Vršovice, IČO 00164801 + příloha
- KHS JmK – spis

Obdrží na vědomí s přílohou:

- Ministerstvo zdravotnictví ČR, sekce ochrany a podpory veřejného zdraví, Palackého 375/4, 128 01 Praha 2, IČO 00024341
- Kancelář veřejného ochránce práv, Údolní 658/39, 602 00 Brno, IČO 70836981
- Kancelář Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, petiční výbor, Sněmovní 176/4 118 26 Praha 1 - Malá Strana, IČO 0006572
- Krajská hygienická stanice Zlínského kraje se sídlem ve Zlíně, Havlíčkovo nábřeží 600, 460 01 Zlín, IČO 71009221
- Krajský úřad Jihomoravského kraje, odbor životního prostředí, Žerotínovo náměstí 3, 601 82 Brno, IČO 70888337
- Krajský úřad Zlínského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, Iřída Tomáše Bati 21, 761 90 Zlín, IČO 70891320
- Městský úřad Veselí nad Moravou, odbor životního prostředí a územního plánování, tř. Masarykova 119, 698 13 Veselí nad Moravou, IČO 00285455
- Městský úřad Uherské Hradiště, odbor stavebního úřadu a životního prostředí, oddělení vodoprávního úřadu a životního prostředí, Masarykovo náměstí 19, 686 01 Uherské Hradiště, IČO 00291471
- Obec Moravský Písek, Velkomoravská 1, 696 85 Moravský Písek, IČO 00285137
- Obec Uherský Ostroh, Zámecká 24, 687 24 Uherský Ostroh, IČO 00291480

Za správnost vyhotovení: Ing. Jaroslava Švarcová

